

El costat fosc

ADRIÀ PUJOL CRUELLS

Mercè Saurina (1966) és catedrática d'Ensenyament Secundari a Vilablareix. Amb l'obra *Rèquiem per a contra baix* va guanyar el XXV Premi de Novel·la Breu Ciutat de Mollerussa (2013), publicat enguany per Pagès Editors.

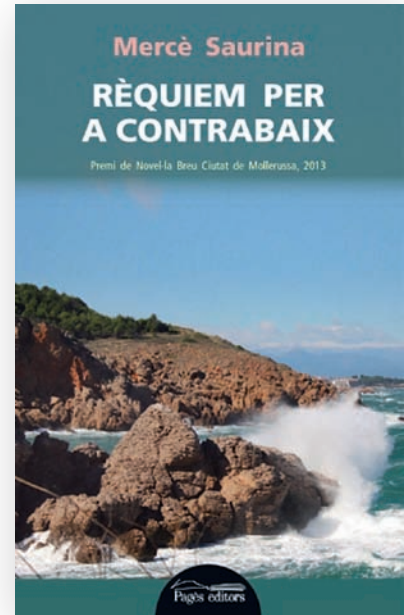
Que l'autora de *Rèquiem per a contra baix* sigui professora de català i música a secundària, és una clau per analitzar la novel·la. Per un costat, del text se'n desprèn un gust per la paraula viva i popular, sobretot als diàlegs. És un lèxic no sempre domesticat, perquè sovint un personatge es despenja amb registres diversos, esbossa pensaments culturalment oposats, i això crea un cert clima d'inversemblança. Per l'altre costat, des del títol fins a la protagonista, passant per algunes metàfores i situacions, la música ens acompanyarà al llarg de tota la trama.

Rèquiem per a contra baix és la segona novel·la de Mercè Saurina. La primera, *Com llunes de Saturn*, va ser finalista al Premi Just M. Casero (2010) i es publicava ara tot just fa un any. Aleshores ens presentava un aiguadeix de personatges emocionalment errabunds, carregats de memòria i ferides, una reflexió sobre el fatalisme i les erràtiques trajectòries personals que se'n deriven.

Les dosis de dramatismes s'administraven acuradament. L'idioma era un vehicle i no pas un personatge. I s'assolia l'equilibri entre l'horror i la seva posada en literatura. *Com llunes de Saturn*, va ser un exercici reeixit de capteniment: no queia en la tragèdia llagrimosa.

En aquesta segona novel·la, en canvi, Saurina abandona la contenció. Seguim, però, en un registre dramàtic. La vida d'una contra baixista -Lys- s'espalla a marxes forçades. És a través de la tria, de les marrades vitals, que la dona baixarà a l'infern d'una relació sentimental enverinada, tremebunda. Com un cotxe sense frens, en poc temps tastarà el costat més fosc de la condició humana. Malgrat tenir norais a l'abast, agafadors que són persones que bé podrien ajudar-la, la Lys es veurà arrossegada a l'estimball del masclisme més tosc, prototípic.

Sense escatimar detalls, sense vernís, Mercè Saurina es rabeja en el lloc comú que són les ànimes corcades per la gelosia, la violència, la tortura psicològica, el gust agre de boca que deixen els maltractaments infantils. El lector s'ha de preparar l'estómac. No hi ha concessions, que vol dir que hi ha predictibilitat al cap de poc d'haver començat la història. I aquí rau, al meu modest entendre, la baixada de guàrdia que s'observa a

SAURINA, Mercè

Rèquiem per a contra baix

Col·lecció Lo Marraco,
Pagès Editors. Lleida, 2014
130 p

Rèquiem per a contra baix respecte de la novel·la anterior. S'hauria agraït un filtratge, una aproximació més literària i no tan fulletonesca, malgrat el gir final de la novel·la, que ens demostrí que Saurina és una escriptora per tenir en compte.

FAGES DE CLIMENT, Carles
Trena de set aigües

Brau Edicions (Les Closes, 5)
95 p.

La mà que pentina

ANNA CARRERAS

Un llibre sobre els rius i els afluents que travessen l'Alt Empordà: aquest és el missatge de *Trena de set aigües*, un poemari fins ara inèdit del gran Carles Fages de Climent (1902-1968). El tribut a la geografia i al paisatge no està exempt d'història, ni de lírica ni de mite. Fages de Climent és un buscador de sensaci-

ons, i no només un poeta parnassià per a qui l'emoció mesurada (noucentista en la línia d'Eugeni d'Ors) és la base de l'estètica: «El Manol és diapasó dels las, / l'Arnera els mis, i el Ricardell els fas, / i udolen tots desafinant l'orquestra». Fages és també imatge, ritme i avantguarda: «Rec i camí. Aigua i terra. Arbre i ombra. Ull i cella. / Noia i mirall.